

Räpina ÜG hindamisjuhend (põhikool)

1. Hindamise alus

1.1. Teadmiste ja oskuste hindamisel lähtutakse põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest, käesolevast määrusest, samuti põhikooli või gümnaasiumi riikliku õppekava, põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava (abiõppe õppekava) või toimetuleku riikliku õppekava (edaspidi riiklik õppekava) ja kooli õppekava ning individuaalse õppekava nõutavatest teadmistest ja oskustest.

1.2. Käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest, käesolevast määrusest, põhikooli või gümnaasiumi riiklikust õppekavast ja kooli õppekavas toodud üldpädevustest ning kooli kodukorra nõuetest.

2. Hindamise eesmärk

2.1. Teadmiste ja oskuste hindamise eesmärk on:

2.1.1. innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;

2.1.2. suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, toetada edasise haridustee valikut;

2.1.3. suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;

2.1.4. anda tagasisidet õpilase õpiedukusest ja toetada õpilase arengut.

2.2. Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on:

2.2.1. suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid;

2.2.2. motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.

3. Hindamisest teavitamine

3.1. Kooli õppekavas sätestatud õpilaste hindamise põhimõtted ja kord on kättesaadav lapsevanemale, eestkostjale või hooldajale (edaspidi *lapsevanem*), õpilasele ja õpetajale ning on avalikustatud kooli kodulehel.

3.2. Teadmiste ja oskuste hindamise põhimõtteid ja korda tutvustavad õpilastele klassiõpetajad, aineõpetajad ja klassijuhatajad õppeaasta algul, aineõpetajad iga trimestri algul.

3.3. Käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtteid ja korda tutvustavad õpilastele klassiõpetajad,

aineõpetajad ja klassijuhatajad.

3.4. Õpilasel on õigus saada õpetajatelt teavet oma hinnete kohta.

3.5. Lapsevanemal on õigus saada teavet õpilase teadmiste ja oskuste ning käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtete ja korra kohta ning saada teada oma lapse hindeid või tema teadmistele ja oskustele antud hinnanguid.

3.5.1. Õpetajad täidavad Stuudiumi õppeinfosüsteemis päeviku ainetundide toimumise päeval hiljemalt kell 16.00. Kontrolltööde, kirjandite ja pikemate kirjalike tööde parandamiseks ja hinnete kandmiseks õppeinfosüsteemi on õpetajal aega kuni 10 tööpäeva.

3.5.2. Õppeinfosüsteemis on õpilastel ja lapsevanematel võimalik tutvuda tunnis tehtud tööga, koduste ülesannetega, hinnetega ja kiituste või märkustega.

3.5.3. Õppeinfosüsteemis on lapsevanematel võimalik tutvuda elektroonilise hinnetelega.

3.5.4. Hinneteleht saadetakse kaks korda trimestri jooksul nendele lapsevanematele, kellel puudub õppeinfosüsteemi vaatamise võimalus ja nad on esitanud klassijuhatajale vastava soovi.

3.5.5. Õppeaasta lõppedes saavad õpilased klassitunnistuse.

3.5.6. Lapsevanematele, kellel puudub õppeinfosüsteemi vaatamise võimalus ja nad on esitanud klassijuhatajale vastava soovi, väljastatakse tunnistus iga trimestri lõpus.

4. Kujundav hindamine

4.1. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

4.2. Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

4.3. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

5. Õpilaste teadmiste ja oskuste hindamine

Alates 1. klassi II trimestrist kasutatakse teadmiste ja oskuste hindamisel hindeid viiepallisüsteemis. I trimestril saavad esimese klassi õpilased sõnalise hinnangu.

I kooliastmes kasutatakse õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel kõigis oskusainetes (muusika, kunst, tööõpetus, kehaline kasvatus) suulisi ja trimestri lõpus kirjalikke sõnalisi hinnanguid, mis kirjeldavad õpilase teadmisi ja oskusi.

4. klassis hinnatakse argumentiõpetust “arvestatud” või “mitte arvestatud” hindamise põhimõtte alusel.

6. Teadmiste ja oskuste hinded viiepallisüsteemis

6.1. Hindega „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid.

6.2. Hindega „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele.

6.3. Hindega „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad põhikooliõpilasel edasi õppida või kooli lõpetada, ilma et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel, edasisel õppimisel või edasises elus.

6.4. Hindega „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui põhikooliõpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus.

6.5. Hindega „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda põhikooliõpilasel oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

6.6. Viiepallisüsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindega „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindega „4” 75–89%, hindega „3” 50–74%, hindega „2” 20–49% ning hindega „1” 0–19%.

6.7. 5.–9. klassini on eesti keel ja kirjandus eraldi õppeained ning mõlemat ainet hinnatakse eraldi aastahindega.

7. Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus

- 7.1. Õpilase teadmisi ja oskusi hindab õpetaja õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele.
- 7.2. Paremate õpitulemuste saavutamiseks õpetatakse võimalusel õpilasi gruppides, kui õpilaste arv klassis on 20 või suurem.
- 7.3. Trimestri algul teeb õpetaja õpilastele teatavaks õppeaine nõutavad teadmised ja oskused, nende kontrollimise aja ja vormi.
- 7.4. Trimestri õpitulemuste omandamist kontrollivate kirjalike tööde (kontrolltööd) aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajatega, kasutades Stuudiumi kontrolltööde graafikut.
- 7.5. Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus konsultatsiooniks või üks võimalus järeltöö sooritamiseks.
- 7.6. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine, mahakirjutamine või plagiaat õpilase poolt, võib õpilase suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindega “nõrk”. Õpilasele võib tema soovil anda ühe võimaluse hinnet uuesti vastata.

8. Järelevastamine või järeltööde sooritamine

- 8.1. Koolist puudunud õpilane saab võimaluse täita hinnatav ülesanne õpetajaga kokkulepitud ajal 10 õppepäeva jooksul pärast puudumise lõppu. Pikemaajalise puudumise korral on õpilasel õigus taotleda aineõpetajalt järelevastamiseks pikemat tähtaega. Kohustuslikud tööd märgib õpetaja õppeinfosüsteemis hüüumärgiga.
- 8.2. Kui õpilane ei ole kasutanud võimalust tööd järele vastata, asendab õpetaja hüüumärgi peale tähtaja möödumist hindega „1“.
- 8.3. Õpilasele, kes on hinnatava ülesande täitmise päeval koolis, kuid jätab selle täitmata, kantakse õppeinfosüsteemi hinne “1”. Õpilasel on võimalus vastav ülesanne järele vastata õpetajaga kokkulepitud ajal hiljemalt 10 õppepäeva jooksul.
- 8.4. Õpilane, kes sooritab hinnatava ülesande puudulikult või nõrgalt, teeb vastava ülesande uuesti õpetajaga kokkulepitud ajal hiljemalt 10 õppepäeva jooksul. Järelevastamise hinne kantakse õppeinfosüsteemi.
- 8.5. Õpilane, kes tahab hinnatava ülesande eest saada kõrgemat hinnet, võib teha hinnatava ülesande uute, kuid samalaadsete ülesannetega õpetajaga kokkuleppel 10 õppepäeva jooksul.
- 8.6. Ühte hinnatavat tööd või ühte hinnet on võimalik parandada ainult ühel korral.

9. Hindamine individuaalse õppekava alusel

- 9.1. Õpilast, kes õpib individuaalse õppekava järgi, hinnatakse vastavalt individuaalses õppekavas ette nähtud hindamise korrale.
- 9.2. Lõikes 1 nimetatud juhul võib põhikooli õpilase tööle teha märke „Hinnatud individuaalse õppekava alusel“.

10. Kokkuvõttev hinne ja hindamise üldjuhud

- 10.1. Kokkuvõttev hinne on õppeaine trimestri- ja aastahinne.
- 10.2. Trimestrihinne pannakse välja vähemalt kolme hinde põhjal.
- 10.3. Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine aastahinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

11. Kokkuvõttev hindamine 1.–3. kooliastmel

- 11.1. 1.–3. kooliastmel pannakse välja õppeaine trimestri- ja aastahinne.
- 11.2. Trimestrihinne pannakse välja trimestri lõpul antud trimestri jooksul saadud hinnete alusel.
- 11.3. Õpilasele, kelle trimestrihinne on „puudulik“ või „nõrk“ või „mitte arvestatud“ või on hinne jäetud välja panemata, määratakse selles õppeaines järgmiseks trimestriks individuaalne õppekava ja/või muu tugisüsteem (logopeediline abi, õpiabi jm), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused. Õpilasel on aega vastamiseks üks kuu alates järgneva trimestri algusest.
- 11.4. Õppeaine aastahinne pannakse välja trimestrihinnete alusel.
- 11.5. Kui õppeaine trimestrihinne või -hinnang on jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde või -hinnangu väljapanekul vastaval trimestril omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk“ või antakse tulemustele samaväärne sõnaline hinnang.
- 11.6. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

12. Käitumise ja hoolsuse hindamise korraldus

- 12.1. Põhikoolis hinnatakse õpilase käitumist ja hoolsust.
- 12.2. Käitumist ja hoolsust hindab klassijuhataja koostöös aineõpetajatega.
- 12.3. Käitumis- ja hoolsushinne märgitakse Stuudiumisse ja klassitunnistusele.
- 12.4. Põhikooliõpilase käitumist ja hoolsust hinnatakse igal trimestril.
- 12.5. Põhikoolilõpetaja lõputunnistusele märgitakse ainult käitumishinne.
- 12.6. Käitumise aastahindeks pannakse „mitterahuldav“ kooli õppenõukogu otsuse alusel. Selleks esitab klassijuhataja õppenõukogule põhjenduse, milles on arvestatud ka õpilasesinduse seisukohti ja ettepanekuid.

13. Käitumise hindamine

13.1. Õpilase käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis.

13.2. Käitumishindega „eeskujulik“ hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt.

13.3. Käitumishindega „hea“ hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid.

13.4. Käitumishindega „rahuldav“ hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi.

13.5. Käitumishindega „mitterahuldav“ hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid, ei allu õpetajate nõudmistele ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme. Õpilase käitumise võib hinnata „mitterahuldavaks“ ka üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest.

14. Hoolsuse hindamine

14.1. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.

14.2. Hoolsushindega „eeskujulik“ hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel töökas ja järjekindel, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.

14.3. Hoolsushindega „hea“ hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse kohusetundlikult, on töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel, hoolikas ning õpib võimetekohaselt.

14.4. Hoolsushindega „rahuldav“ hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel ega õpi oma tegelike võimete kohaselt.

14.5. Hoolsushindega „mitterahuldav“ hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult.

15. Hinde ja hinnangu vaidlustamine ning vaidlusküsimuste lahendamine

15.1. Õpilasel ja lapsevanemal on õigus hindeid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendusega.

15.2. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest lõikes 1 nimetatud taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

16. Õpilase järgmise klassi üleviimise, täiendavale õppetööle või klassikursust kordama jätmise otsustamine 1.–3. kooliastmel

16.1. Õppeperioodi jooksul omandamata jäänud õppekavaga nõutavate teadmiste ja oskuste omandamise toetamiseks võib õpilase jätta täiendavale õppetööle, mis viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja juhendamisel spetsiaalsed õppeülesanded. Täiendava õppetöö tulemusi kontrollitakse ja hinnatakse.

16.2. Täiendavale õppetööle jäetakse õpilane pärast õppeperioodi lõppu õppenõukogu otsusega määratud ajal kuni 30. augustini. Täiendav õppetöö kestab 5–10 õppepäeva ja õppepäeva pikkus on kuni viis õppetundi.

16.3. Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest tuleks välja panna aastahinne “puudulik” või “nõrk”.

16.4. Õpilase võib õppenõukogu põhjendatud otsusega erandjuhul jätta klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või neljas õppeaines pandud välja aastahinne “puudulik” või “nõrk” ja täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme.

16.5. Kui õpilasel on viies või enamas õppeaines pandud välja aastahinne “puudulik” või “nõrk”, siis jäetakse õpilane õppenõukogu otsusega klassikursust kordama.

16.6. Õppenõukogu kaasab otsuse tegemisel õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema välja toodud kaalutlused, millest tulenevalt on leitud, et õppekava nõutavate õpitulemuste saavutamiseks on otstarbekas jätta õpilane klassikursust kordama.

16.7. Klassikursust ei jäeta kordama lihtsustatud õppekava järgi õppivaid õpilasi.

16.8. Õpilase järgmise klassi üleviimise otsustab õppenõukogu.

16.9. Õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, viiakse järgmise klassi üle õppeperioodi lõpul. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäetud klassikursust kordama, viiakse järgmise klassi üle hiljemalt 30. augustiks.

16.10. Lõikes 17.9. sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase puhul, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmise klassi üleviimise ajas.

16.11. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete aastahinded on vähemalt „rahuldavad“ ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul ja sooritanud loovtöö.

16.12. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:

16.12.1. kellel on üks „nõrk“ või „puudulik“ eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;

16.12.2. kellel on kahes õppeaines kummaski üks „nõrk“ või „puudulik“ eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

16.13. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.